



Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Törvényszéke
184/18. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2018. november 26.

A T-458/17. sz. ügyben hozott ítélet
Shindler és társai kontra az Európai Unió Tanácsa

Brexit: az Egyesült Királyságtól eltérő uniós államokban lakóhellyel rendelkező tizenhárom brit állampolgárnak a Brexit-tárgyalások megkezdésére felhatalmazó határozat megsemmisítése iránti kérelme elfogadhatatlan

A Törvényszék megállapítja, hogy a jelen eljárásban megtámadott határozat nem gyakorol hatást a keresetet benyújtó brit állampolgárok jogi helyzetére

Az Egyesült Királyságtól eltérő tagállamokban lakóhellyel rendelkező tizenhárom brit állampolgár azt kéri az Európai Unió Törvényszékétől, hogy semmisítse meg az Európai Unió Tanácsának azon határozatát, amely felhatalmazást ad a Brexitről szóló tárgyalások megkezdésére.

A kérelmezők arra hivatkoznak, hogy – mivel külföldön élnek – a népszavazáson nem gyakorolhatták a választójogukat, valamint hogy a megtámadott határozat közvetlen következményekkel jár a Szerződésből eredő jogaikra, és olyan aktust képez, amellyel a Tanács elfogadta az Egyesült Királyság Európai Unióból való kilépési szándékának bejelentését. Ezenkívül megjegyzi, hogy a megtámadott határozat nem foglalja magában az uniós polgár jogállásuk megtartásának biztosítására irányuló célt, és hogy a kilépési eljárás alkotmányos felhatalmazás hiányában semmis. Végül a kérelmezők hangsúlyozzák, hogy a Törvényszékhez benyújtott kereset az egyetlen hatékony jogorvoslati lehetőség az uniós bíróság előtt azt megelőzően, hogy 2019. március 29-én elkerülhetetlenül elveszítik az uniós polgár jogállásukat.

A Tanács annak megállapítását kéri a Törvényszéktől, hogy a kereset elfogadhatatlan, és ezért az ügyet nem lehet elbírálni, mivel a kérdéses határozatot természetes vagy jogi személy nem támadhatja meg, valamint a kereset benyújtóinak nem fűződik érdeke a megtámadott határozattal szembeni eljáráshoz, és azok a megtámadott határozattal szemben keresetjogi joggal sem rendelkeznek. A Tanács szerint ugyanis a megtámadott határozat semmilyen hatást nem gyakorol a kérelmezők jogi helyzetére; az csupán előkészítő jellegű aktus, és annak következményeit állapítja meg, hogy az Egyesült Királyság bejelentette kilépési szándékát. Mindössze az EUSZ 50. cikk¹ szerinti eljárás végén merülhet tehát fel a kérelmezők jogainak esetleges érintettsége.

Mai napon hozott ítéletében a Törvényszék azt vizsgálja, hogy a tizenhárom brit állampolgár által benyújtott, megsemmisítés iránti kereset elfogadható-e, vagyis hogy olyan határozat ellen irányul-e, amely hatást gyakorol a jogi helyzetükre. Megállapítja, hogy a kérelmezők az aktusnak nem címzettjei, és ezért emlékeztet arra a szabályra, miszerint ahhoz, hogy a kérelmezők keresetet indíthassanak, az aktusnak legalábbis közvetlenül kell őket érintenie,² és közvetlen hatást kell gyakorolnia a jogi helyzetükre. A Törvényszék rámutat, hogy **jóllehet a Brexit-tárgyalások megkezdésére felhatalmazó tanácsi határozat joghatásokat vált ki az Unió és a tagállamok, valamint az uniós intézmények egymás közötti viszonyában, különös tekintettel a Bizottságra, amely e határozattal felhatalmazást kap arra, hogy megkezdje az**

¹ Az EUSZ 50. cikk rendelkezései értelmében saját alkotmányos követelményeivel összhangban a tagállamok bármelyike úgy határozhat, hogy kilép az Unióból. Ennek megfelelően a kilépést elhatározó tagállam ezt a szándékát bejelenti az Európai Tanácsnak. Az Európai Tanács által adott iránymutatások alapján az Unió tárgyalásokat folytat és megállapodást köt ezzel az állammal, amelyben az érintett államnak az Unióval való jövőbeli kapcsolataira tekintettel meghatározzák az illető állam kilépésének részletes szabályait. E megállapodást az Unió nevében a Tanács köti meg minősített többséggel eljárva, az Európai Parlament egyetértését követően.

² Az EUMSZ 263. cikk negyedik bekezdése.

Egyesült Királysággal való megállapodásról folytatandó tárgyalásokat, az nem gyakorol közvetlen hatást a kérelmezők jogi helyzetére.

A Törvényszék ugyanis megállapítja, hogy a határozat nem módosítja azon brit állampolgárok jogi helyzetét, akik az Egyesült Királyságtól eltérő tagállamban rendelkeznek lakóhellyel, legyen szó akár a megtámadott határozat elfogadása napján fennálló helyzetükről, vagy a kilépés napjától fennálló helyzetükről. Így a Törvényszék szerint a kérelmezők tévesen hivatkoznak arra, hogy közvetlenül érintettek többek között az uniós polgár jogállásuk, az európai és helyhatósági választásokon való választójoguk, a magán- és családi élet tiszteletben tartásához való joguk, a szabad mozgásuk, tartózkodásuk és munkavégzésük, a tulajdonhoz való joguk és a szociális ellátásokra való jogaik vonatkozásában. A Törvényszék hozzáteszi, hogy bár igaz, hogy a felperesek jogi helyzetét, különösen az uniós polgár jogállásukat, érintheti az Egyesült Királyság Unióból való kilépése, függetlenül attól, hogy megkötik-e a kilépésről rendelkező megállapodást, a jogaik ezen esetleges érintettsége, amelynek végeredményben sem tartalmát sem terjedelmét nem lehetséges jelenleg értékelni, nem a megtámadott határozatból következik.

A Törvényszék kifejti ezenkívül, hogy a megtámadott határozat nem tartalmaz semmilyen határozatot, a kilépési szándékot bejelentő 2017. március 29-i aktust nem ratifikálja, és nem is fogadja el, a Törvényszék ezért megállapítja, hogy a kérelmezők nem megalapozottan állítják azt, hogy a határozat olyan hallgatolagos aktust tartalmaz, amellyel a Tanács elfogadta a kilépési szándékot bejelentő, 2017. március 29-i aktust, sem azt, hogy a megtámadott határozat rögzítette az Egyesült Királyság Unióból való távozását.

Ami a kérelmezők uniós polgár jogállásának megtartását illeti, a megtámadott határozat csupán előkészítő aktus, amely nem határozza meg előre az esetleges végleges megállapodás tartalmát, különösen a 27 tagállamból álló Unióban élő brit állampolgárok jogállásának és jogainak védelmére vonatkozó esetleges rendelkezések személyi hatálya vonatkozásában, annál is inkább, hogy a megtámadott határozatnak nem célja az említett jogoknak arra az esetre való meghatározása, ha nem jön létre a megállapodás. A kérelmezők nem állíthatják tehát, hogy a megtámadott határozat nem szolgál biztosítékkal az Egyesült Királyság külföldön élő állampolgárainak jogaival kapcsolatban.

A valamennyi brit állampolgár szavazatán alapuló biztos alkotmányos felhatalmazás állítólagos hiányával kapcsolatban a Törvényszék megállapítja, hogy ezen érvelés a megtámadott határozat jogszerűségének vitatására irányul. Márpedig a Törvényszék szerint az ilyen érvelés nincs hatással a kereset elfogadhatóságára, mivel nem kérdőjelezi meg azt, hogy a megtámadott határozat nem gyakorol közvetlen hatást a kérelmezők jogi helyzetére

Az uniós bíróság előtti más hatékony jogorvoslat hiányára alapított érveléssel kapcsolatban a Törvényszék rámutat először is arra, hogy az általa elbírálandó megtámadott határozat nem terjed ki az uniós polgár jogállás esetleges elvesztésére, mivel a határozat a kérelmezők szempontjából csupán előkészítő aktus. Másodszor a Törvényszék emlékeztet arra, hogy az uniós jogrend tiszteletben tartásának bírósági felülvizsgálatáról nemcsak az Európai Unió Bírósága és Törvényszéke, hanem a tagállami bíróságok is gondoskodnak. Azon aktus, amely útján az Egyesült Királyság az Unióból való kilépési szándékát bejelentette a Tanácsnak, és az a tény, hogy bizonyos brit állampolgárok nem szavazhattak, az Egyesült Királyság bíróságai előtt kereset tárgyát képezhetné volna. Egyébiránt a kérelmezők azon érve, miszerint kizárólag a Törvényszék előtt indított kereset alkalmas a hatékony bírói jogvédelemhez való joguk biztosítására az esetleges kilépési megállapodással kapcsolatos per esetén, mivel az Egyesült Királyság adott esetben majd nem tekinti magára nézve kötelezőnek az uniós bíróság határozatát, a Törvényszék hangsúlyozza, hogy a keresetük elfogadhatósága nem azon kérdéstől függ, hogy az Egyesült Királyság magára nézve kötelezőnek fogja-e tekinteni az uniós bírósági határozatot, hanem azon feltételtől, hogy a megtámadott határozatnak közvetlen hatást kell gyakorolnia a kérelmezők jogi helyzetére.

A Törvényszék tehát a keresetet mint elfogadhatatlant elutasítja, mivel a Brexitről szóló tárgyalások megkezdésére felhatalmazó tanácsi határozat nem vált ki olyan jellegű kötelező

joghatásokat, amelyek képesek a kérelmezők érdekeit érinteni, azok jogi helyzetét jelentős mértékben módosítva.

EMLÉKEZTETŐ: A Törvényszék határozata ellen annak közlésétől számított két hónapon belül kizárólag jogkérdésekre vonatkozó fellebbezést lehet benyújtani a Bírósághoz.

EMLÉKEZTETŐ: A megsemmisítés iránti kereset az uniós intézmények uniós joggal ellentétes jogi aktusainak megsemmisítésére irányul. Bizonyos feltételek mellett a tagállamok, az európai intézmények és a magánszemélyek indíthatnak megsemmisítés iránti keresetet a Bíróság és a Törvényszék előtt. Ha a kereset megalapozott, az uniós bíróság megsemmisíti a jogi aktust. Az érintett intézménynek a jogi aktus megsemmisítése miatt esetleg kialakult joghézagot orvosolnia kell.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Törvényszéket.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106